

Důvěra ústavním institucím v listopadu 2012

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v12-11b</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>12. – 19. 11. 2012</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1053</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PS.1, PI.1</i>
Zveřejněno dne:	<i>7. prosince 2012</i>
Zpracoval:	<i>Daniel Kunštát</i>

V reprezentativním šetření CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i., byla v listopadu 2012 vybraným občanům položena otázka, zda důvěřují jednotlivým ústavním institucím.¹ Sledování důvěry ústavním institucím je pravidelnou součástí našich šetření, což nám umožňuje mapovat vývoj názorů veřejnosti v dlouhodobém časovém horizontu.

Tabulka 1: Důvěra obyvatel ústavním institucím (v %)

DŮVĚRA	XI/11	XII/11	I/12	II/12	III/12	IV/12	V/12	VI/12	IX/12	X/12	XI/12
Prezident	57	58	57	56	53	47	49	51	52	50	55
Vláda	22	20	24	23	21	16	14	16	14	12	15
Poslanecká sněmovna	17	15	17	16	17	12	13	13	11	10	12
Senát	23	21	24	22	23	21	18	19	20	20	21
Krajské zastupitelstvo	38	36	38	37	39	37	35	35	34	36	37
Obecní zastupitelstvo	56	58	58	59	59	58	55	57	54	55	59
Starosta	x	x	x	58	59	60	58	56	56	54	61
Hejtman	x	x	x	39	39	39	36	34	35	36	40

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně důvěřuje“ a „spíše důvěřuje“. Dopočet do 100 % tvoří odpovědi „spíše nedůvěřuje“ a „rozhodně nedůvěřuje“ a odpověď „nevím“.

¹ Otázka: „Řekněte, prosím, důvěřujete prezidentovi republiky, vládě ČR, Poslanecké sněmovně ČR, Senátu ČR, svému krajskému zastupitelstvu, svému obecnímu zastupitelstvu, starostovi vaší obce či městské části, hejtmanovi vašeho kraje (primátorovi, pokud žijete v Praze)?“

V listopadovém šetření došlo ve srovnání s předešlým měřením v hodnocení pravidelně sledovaných ústavních institucí k některým drobným změnám.

Prezidentovi republiky v současnosti důvěřuje 55 % respondentů, což je o pět procentních bodů více než v říjnovém šetření.

Prezidentovi z hlediska sociodemografických diferencí častěji důvěřují oslovení s dobrou životní úrovní, vysokoškoláci a potenciální voliči ODS, méně často pak především sympatizanti KSČM.

Vládě důvěřuje 15 % dotázaných, tedy o tři procentní body více než v minulém výzkumu (tato změna se ovšem pohybuje na hranici statistické chyby).

Vládě častěji důvěřovali zejména lidé ve věku 30 až 44 let, dotázaní s deklarovanou dobrou životní úrovní a vysokoškolským vzděláním. Nadprůměrné důvěře se vláda přirozeně těší mezi přívrženci koaličních stran (zejména ODS a TOP 09), naopak u potenciálních voličů levice (KSČM a ČSSD) je její podpora výrazně nižší.

Důvěru Poslanecké sněmovně vyslovilo 12 % dotázaných, Senátu zhruba pětina (21 %). U obou komor Parlamentu ČR tedy oproti poslednímu výzkumu nedošlo k žádné statisticky relevantní změně.

Poslanecké sněmovně i Senátu častěji důvěřují lidé s dobrou životní úrovní, ekonomicky aktivní, dotázaní s vysokoškolským vzděláním a přívrženci ODS a TOP 09. Vyšší kritičnost byla zaznamenána u lidí s deklarovanou špatnou životní úrovní a mezi sympatizanty KSČM a ČSSD.

O něco vyšší důvěrou disponují lokální reprezentace: krajským zastupitelstvům vyjádřilo důvěru 37 % respondentů, přibližně tři pětiny dotázaných (59 %) důvěřují svému obecnímu zastupitelstvu. Zatímco u krajských zastupitelstev nejde o výraznější změnu, obecním zastupitelstvům narostla důvěra o 4 procentní body.

Mezi klíčovými sociodemografickými skupinami dotázaných nelze v pohledu na krajská a obecní zastupitelstva nalézt zásadnější diference.

Do výzkumu bylo zařazeno i zjišťování důvěry starostovi obce/městské části a hejtmanovi (v Praze respondenti hodnotili primátora). Ze získaných výsledků vyplývá, že důvěryhodnost osob stojících v čele obecních a krajských samospráv v zásadě přesně kopíruje míru důvěry, kterou mezi občany požívají obecní, resp. krajská zastupitelstva: svému starostovi tak důvěřuje 61 % dotázaných, hejtmanovi 40 %. Jak u hejtmanů, tak i u starostů narostla důvěra o 4 resp. 7 procentních bodů.

V rámci šetření byla zjišťována také spokojenost se současnou politickou situací v naší zemi.² Výsledky a časové srovnání nabízí tabulka 2 a graf.

Tabulka 2: Spokojenost/nespokojenost se současnou politickou situací v ČR (v %)

	X/11	XI/11	XII/11	I/12	II/12	III/12	IV/12	V/12	IX/12	X/12	XI/12
Spokojen	7	6	5	5	5	5	5	4	3	4	4
Ani spokojen, ani nespokojen	20	17	17	19	20	19	14	15	14	14	15
Nespokojen	71	75	75	74	73	73	79	79	81	81	79

Poznámka: Hodnoty v tabulce jsou součtem odpovědí „rozhodně spokojen“ a „spíše spokojen“, resp. „spíše nespokojen“ a „rozhodně nespokojen“. Dopočet do 100 % tvoří odpověď „nevím“.

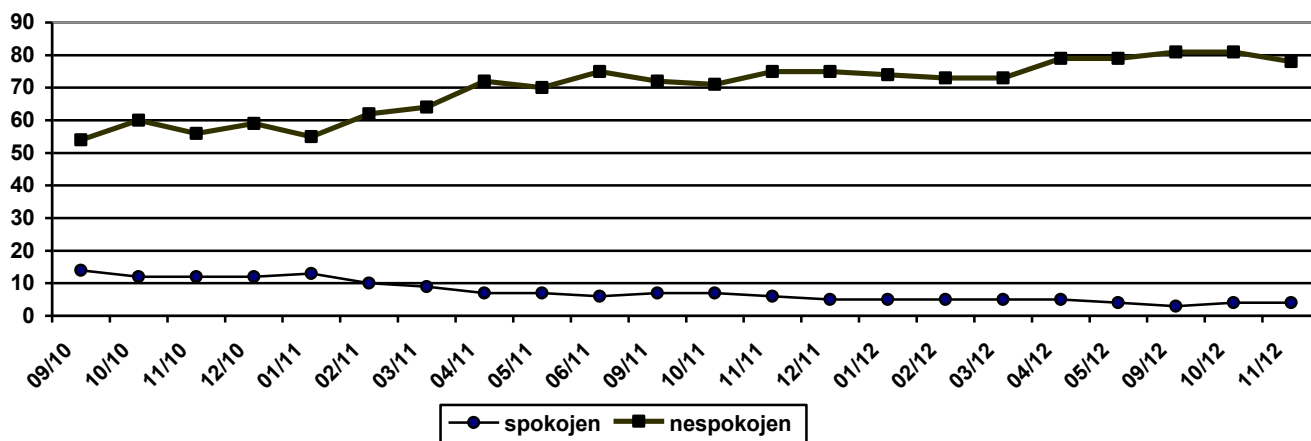
Spokojenost se současnou politickou situací vyjádřila 4 % respondentů, tedy stejně jako v posledním šetření. Ani spokojeno, ani nespokojeno se cítí být 15 % obyvatel ČR.

² Otázka: „Zamyslíte-li se nad celkovou současnou politickou situací v České republice, řekl byste, že jste s ní velmi spokojen, spíše spokojen, ani spokojen, ani nespokojen, spíše nespokojen, velmi nespokojen?“

Nespokojenost s politickou situací však vyjadřují zhruba čtyři pětiny dotázaných (79 %). Zbytek respondentů zvolil variantu „neví“.

Spokojenost s politickou situací vyjadřují mírně častěji mladí respondenti do 29 let a přívrženci ODS a TOP 09. Mezi nespokojené s politickou situací se častěji řadí sympatizanti KSČM a ČSSD. Větší míra nespokojenosti panuje rovněž mezi občany považujícími svoji životní úroveň za špatnou, ekonomicky neaktivními a oslovenými staršími 60 let.

Graf: Vývoj spokojenosti/nespokojenosti s politickou situací od parlamentních voleb v r. 2010 (v %)

Zdroj: Výzkumy CVVM.